ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

MAHALLA

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «МАҲАЛЛА» жамғармасининг нашри

№ 24 (302) 2002 йил 12 июнь, чоршанба. Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган. Сотувда эркин нархда

Расмий хабар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида кичик ва ўрта корхоналарни ривожлантиришни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида хусусий тадбиркорликни, кичик ва ўрта бизнесни, шунингдек хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш ҳамда уларни жадал ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратиш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб устав жамғармасининг миқдори камида 75 минг АҚШ долларига тенг бўлган ҳамда белгиланган бошқа шартларга жавоб берадиган корхоналар Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида янги барпо этиладиган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги органларида давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар деб ҳисобланади.

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида хорижий сармоя иштирокида янги барпо этилаётган ва устав жамғармаси миқдори 75 минг АҚШ долларидан кам бўлган корхоналар хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар жумласига кирмайди ҳамда корхона жойлашган шаҳар ва туманлар ҳокимликларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтади.

2. Белгилансинки, 2002 йилнинг 1 июлидан то 2005 йилнинг 1 январига қадар:

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида рўйхатга олиниб, ўз фаолиятини амалга ошираётган кичик ишлаб чиқариш корхоналари ва микрофирмалар солиқ солиш тизимидан қатъи назар амалдаги ставкаларга нисбатан 50 фоиз камайтирилган ставка бўйича солиқ тўлайдилар;

мазкур ҳудудларда рўйхатга олиниб, ўз фаолиятини амалга ошираётган ўрта ишлаб чиқариш корхоналари амалдаги ставкаларга нисбатан 50 фоиз камайтирилган ставка бўйича даромад /фойда/ солиғи тўлайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб юқорида кўрсатиб ўтилган солиқ имтиёзлари берилиши туфайли республика бюджети билан Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти бюджетлари ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларга тегишли ўзгартишлар киритсин.

3. Мазкур Фармоннинг 1 ва 2-бандларида кўзда тутилган имтиёзлар тегишли равишда белгиланган тартибда рўйхатга олинган, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳудудида жойлашган ва ўз фаолиятини амалга ошираётган ишлаб чиқариш микрофирмаларига, кичик ва ўрта корхоналарга, хорижий инвестициялар иштирокида янги ташкил этилган корхоналаргагина тааллуқлидир.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги икки ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ва норматив ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

5. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.Азимов зиммасига юклансин.

6. Ушбу Фармон матбуотда эълон қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 11 июнь

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида солиққа тортиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида

Савдо ва умумий овқатланиш соҳасида банд бўлган юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортиш тизимини янада соддалаштириш ва тартибга солиш, бюджетга солиқлар тушуми тўлиқ йиғилишини таъминлаш мақсадида:

1. 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб чакана савдо соҳасидаги кичик корхоналар ва микрофирмалар учун белгиланган даромадидан олинадиган ягона солиқ жорий этилсин.

Белгилаб қўйилсинки, чакана савдо соҳасидаги кичик корхоналар ва микрофирмалар учун белгиланган даромадидан олинадиган ягона солиқ фойдаланиладиган умумий майдон бирлигини ҳисобга олган ҳолда Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган солиқнинг базавий ставкасига асосланиб жорий этилади ва бунда савдо корхоналарининг қаерда жойлашганига, улар сотадиган истеъмол молларининг тури, номи ва ассортиментига қараб ўзгарувчан коэффициентлар қўлланилади.

2. Белгилансинки, 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб улгуржи ва чакана савдо корхоналари (кичик корхоналар ва микрофирмалар бундан мустасно), умумий овқатланиш корхоналари ялпи даромад солиғи, мулк солиғи, шунингдек ягона солиқ ўрнига ялпи тушум (товар обороти ҳажми)дан ягона солиқ тўлайдилар.

Ялпи тушум (товар обороти ҳажми)дан ягона солиқ тўловчи улгуржи савдо корхоналари белгиланган тартибда қўшилган қиймат солиғини ҳам тўловчилар эканлиги белгилаб қўйилсин.

3. Улгуржи ва чакана савдо, умумий овқатланиш корхоналари учун божхона тўловлари, давлат пошлиналари, савдо қилиш ҳуқуқи учун йиғим, шу жумладан товарларнинг айрим турлари билан савдо қилиш ҳуқуқини берадиган лицензия йиғимлари, шунингдек давлатнинг мақсадли жамғармаларига ажратмалар тўлашнинг амалдаги тартиби сақлаб қолинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда амалдаги қонун ҳужжатлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин. Бунда солиққа тортиш тизимини ўзгартириш ва солиқлар ставкасини индекслаш билан боғлиқ ўзгаришлар, шунингдек юридик ва жисмоний шахсларнинг айрим фаолият турларини амалга оширишдан оладиган даромадларига қатъий белгиланган солиқнинг жорий этилиши тадбиркорлик, шу жумладан кичик ва хусусий бизнес субъектларининг фаолияти учун нисбатан ноқулай шарт-шароитни вужудга келтирувчи омиллар эмаслиги назарда тутилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддат ичида ушбу Фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 20 май

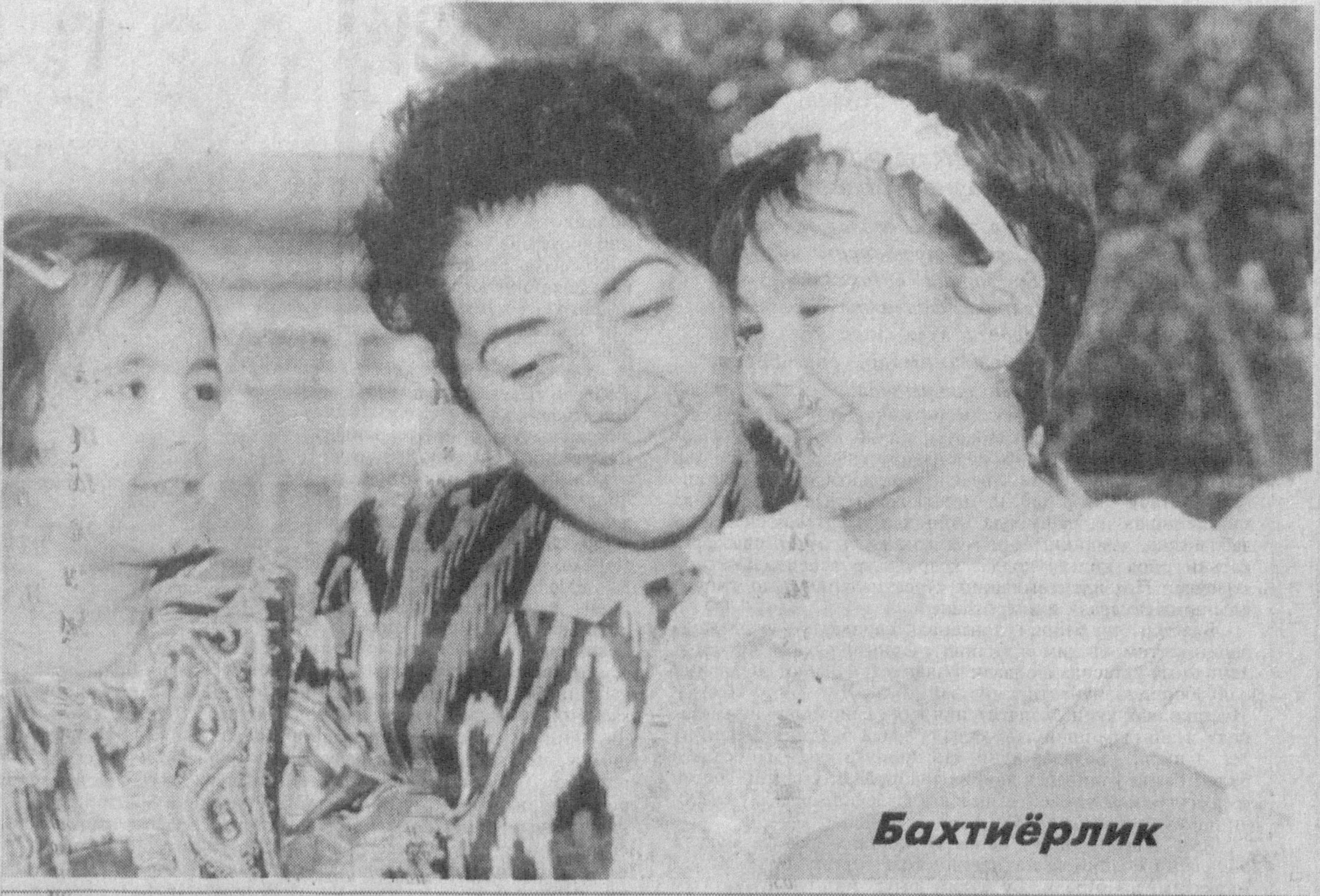

Бахтиёрлик

ЮТУҚЛАР МУСТАҲКАМЛАНИШИ КЕРАК

Андижон маҳаллалари ҳам мамлакатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тизимининг яхши намуналарини ўзида акс эттирмоқда.

Ўзбекистон Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқарувининг раиси А.Гадойбоев Андижон вилоятининг Андижон, Хўжаобод, Жалақудуқ, Қўрғонтепа, Шаҳрихон, Бўз, Улуғнор, Балиқчи, Избоскан, Олтинкўл, Пахтаобод, Марҳамат туманлари ва Қорасув, Хонобод шаҳарлари маҳалла оқсоқоллар, етакчилари, хотин-қизлар билан ишлаш кенгашлари раислари, посбонлари билан мулоқотда бўлган чоғида бу фикрлар эътироф этилди.

Андижон, Избоскан туманидаги Гузар, Пахтаобод туманидаги Тўпобжувоз, Омон Жўра, Наврўз ва бошқа бир қанча маҳалла фуқаролари йиғинларида, маҳаллаларда бўлган учрашув ва йиғинларда Президентимиз ва Ҳукуматимиз томонидан маҳалла фуқаролар йиғинлари фаолиятини яхшилаш, ҳокимият ваколатларини босқичма-босқич маҳаллаларга бериш, маҳалла обрўсини ошириш, молиявий томондан қўллаб-қувватлаш ва бошқа соҳаларда олиб борилаётган ижобий ишлар, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонун ҳамда тизим фаолиятига оид бошқа ҳужжатларнинг амалда бажарилиши ҳақида сўз борди.

Адаҳамжон ОМОНБОЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Олий Мажлис қўмитасида

ХАЙРИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ҚАРИЯЛАР

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссияси, Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси, Матбуот ва ахборот қўмитаси «Қарияларни қадрлаш йилида хайрия ташкилотларининг ўрни» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Давра суҳбатида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш тизими, ижтимоий таъминот, нодавлат жамоат ташкилотларининг масъул ходимлари, хайрия ташкилотларининг раҳбарлари ва оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этдилар. Йиғилишда сўзга чиққан Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссияси раиси Ш.Салимова, Демократик институтлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси А.Саидов, Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ў.Ҳошимовлар республикамизда пенсия таъминотининг қонунчилик асослари, қарияларни қадрлаш борасидаги тадбирларда хайрия ташкилотларининг ўрни ва ушбу ташкилотлар фаолиятининг оммавий ахборот воситаларида акс эттирилиши масалалари юзасидан маъруза қилдилар. Давра суҳбати қизиқарли баҳс-мунозаралар билан ўтди.

Ўзбекистон телевидениесининг Тошкент каналида намойиш этиладиган «Ҳамшаҳарлар» кўрсатуви ижодкорлари томонидан янги, маҳалла ҳаётига оид «Менинг маҳаллам» шоу-кўрсатуви тайёрланаётгани ҳақида илгари хабар бергандик. 6 июнь куни пойтахтимизнинг сўлим гўшаларидан бири - Миллий истироҳат боғида ушбу шоу-кўрсатувнинг илк беллашуви бўлиб ўтди.

Оқсоқол телеэкранда

«МЕНИНГ МАҲАЛЛАМ» – ҲАММАНИКИ

Сирғали туманининг Янги ҳаёт ва Абдураҳмон Жомий маҳаллалари ўртасида кечган беллашув жуда қизиқарли ўтди. Унда ҳар икки маҳалланинг оқсоқолидан тортиб посбонигача, кексаларидан тортиб боғча тарбияланувчиларигача зўр иштиёқ, завқ билан иштирок этдилар. Гарчи беллашув ғолиби Янги ҳаёт маҳалласи бўлган бўлсада, Абдураҳмон Жомий маҳалласи аҳли ҳам аҳиллик, билимдонлик, санъатсеварлик намунасини кўрсатдилар.

«Менинг маҳаллам» шоу-кўрсатувининг илк сонини ташкиллаштиришда Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, унинг Сирғали туман бўлинмаси ва туман ҳокимлиги ҳомийлик қилдилар. Кўрсатув ижодкорлари, унинг бошловчиси ва муаллифи Шавкат Азизов келгусида «Менинг маҳаллам» кўрсатувини вилоятларда ҳам суратга олиш, уни республика миқёсидаги маҳаллалараро беллашув даражасига кўтаришни режалаштирганлар. Демак, «Менинг маҳаллам» шоу-кўрсатувининг янада оммабоп, жуғрофий жиҳатдан кенг кўламли бўлиши учун вилоятлар, республика миқёсидаги корхона ва ташкилотларнинг ҳомийлиги, қўллаб-қувватлаши даркор бўлади.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, ушбу кўрсатув замондошларимиз, жамиятимиз учун нафақат кўнгилочар, қизиқарли томоша сифатида, балки юртимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг ривожланишида, такомиллашувида ўзига хос оммавий ташвиқот-тарғибот воситаси сифатида ҳам хизмат қилади.

М.ҚОСИМОВА,
«Mahalla» мухбири.

«ЛОЙА ЖИРҒА» КЕЧИКТИРИЛДИ

Афғонистон юрт оқсоқолларининг олий кенгаши «лойа жирға»нинг очилиши бир кун кейинга қолдирилди. Бунга ўтиш даври ҳукумати раҳбарлигига номзод кўрсатишдаги баъзи ноаниқлик ва бўлғувси ҳукуматда М.Зоҳир шоҳнинг роли ҳақидаги масала сабаб бўлган. Мамлакатнинг собиқ шоҳи М.Зоҳирнинг тарафдорлари унинг номзодини кўрсатганлар. Собиқ шоҳнинг ўзи ҳозирги маъмурият бошлиғи Ҳамид Карзай номзодини қўллашини билдирган.

ЯНГИ ВАЗИРЛИК

Америка президенти Ж.Буш мамлакатда миллий хавфсизлик масалалалари билан шуғулланувчи янги вазирлик тузилишини маълум қилган. Тузиладиган бу ташкилот катталиги жиҳатидан Пентагондан кейинги ўринда туради. Бу органнинг йиллик бюджети қарийб 37 миллиард долларга тенг бўлиб, унда 170 минг киши хизмат қилиши мўлжалланган.

Мамлакат бош прокурори Ал-Қоида ташкилотининг яна бир аъзосини ҳибсга олганлигини маълум қилган. Йирик бинолардан бирини портлатишни мўлжаллаган Абдулла ал-Музоҳир исмли бу шахс Покистондан Чикагога учиб келганида аэропортда қўлга олинган.

КУН ТАРТИБИДА ҚАШШОҚЛИК МАСАЛАСИ

Римда очилган БМТнинг озиқ-овқат саммитида сўзга чиққан К.Аннон донор давлатларни ваъдалардан аниқ амалий ишга ўтишга чақирди. Маълум бўлишича, ҳозир дунё бўйича 800 миллиондан ортиқ одам очликда кун кечирмоқда, ҳар куни эса 24 минг киши очликдан ўлмоқда экан. БМТ мутахассисларининг маълумотига кўра дунёдаги йигирмадан ортиқ давлатнинг аҳолиси ўта қашшоқликда ҳаёт кечирмоқда.

ВАЗИЯТ ЮМШАМАЯПТИ

Қирғизистон парламенти мамлакатнинг жанубида жойлашган Тошкўмир шаҳридаги сиёсий вазиятни муҳокама қилишни давом эттирмоқда. Бу ерда кўча йиғилиши ўтказаётганлар Азимбек Бекназаровдан депутатлик мандатининг олинишига нисбатан норозилик билдирмоқдалар. Вазиятни ўрганиш учун парламент бир неча депутатни ўша ерга жўнатган.

3-саҳифада

Ўзбекистон Оқсоқоллари кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, республика «Нуроний» жамғармаси, «Ўзтелерадио» компанияси ҳамда «Экосан» халқаро жамғармаси бошқарувлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган «Қарияларни қадрлаш йили» Давлат дастурини амалга ошириш юзасидан «Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла» Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида қўшма қарор қабул қилдилар. Ушбу кўрик-танловнинг Низоми газетамизда эълон қилинади.

Шу соннинг

2-САҲИФАСИДА

* Оқсоқолдан оқсоқолнинг фарқи бор.
* Кўча бошининг масъулияти оқсоқолникидан кам эмас!
* Қорақалпоғистон маҳаллалари қандай ишламоқда?

3-САҲИФАСИДА

* «Ўзимизни йўқотмасдан ўзимизни топайлик...»
* Кексаларини эъзозлайдиган маҳаллалар учун танлов.
* Компьютердан тўғри фойдаланмасангиз...

4-САҲИФАСИДА

* Сутчи хотиннинг сигирини нега сув оқизиб кетди?...
* Ёз кунида авж олувчи касаллик.
* Футбол шарҳловчиси футбол ишқибозлари учун!

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи:148

Ҳомий:
«Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили:
Тошкент,
Буюк Турон кўчаси,41-уй

Телефонлар:
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-53-75
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

ОҚСОҚОЛЛИК ЮКСАК МАСЪУЛИЯТДИР, КЎЧА БОШИЛИК ҲАМ!

2002 йил 12 июнь
№24 (302).

Жиззах вилояти

КЎЧАБОШИ – РАШИД АКА

«Инсоннинг қўли гул, агар у истаса ҳар ишнинг уддасидан чиқади». Рашид ака Золов бу гапни ёшларга кўп маротаба уқтиради.

–Ишчи кучи ҳар жамоага керак, - дейди Рашид ака. - Ёшларимиз кўкламги, ёзги юмушларга қарашишса, қуриш, созлаш, ем-хашак тайёрлашда ўзларини кўрсатишса, хуллас вақтларини жамоа иши учун сарфлашса фойдадан холи бўлмасди. Бу учун биз уларга зарур ҳунарларни ўргатишимиз керак.

Шу жиҳатдан Рашид Золов фақат кўчабошилик қилиб эмас, ўн икки йилдан буён маҳалланинг турли муаммоларини ҳал этишда ташаббускорлик кўрсатиб келади. Ғаллаорол шаҳридаги Жалман Муродов номли кўча бошиси Рашид Золов яқинда яна бир ташаббус билан чиқди. У маҳалланинг кўҳна ҳунармандчилигини тиклаш, ёшларни ишга жалб этиш тараддудида юрибди. «Биз қачонгача зарур жиҳозни қидириб бозорга югуришимиз керак, - дейди у. -Аслида ҳар бир нарса маҳалланинг ўзидан чиқса яхши. Кетмондан тортиб эгаргача, бешикдан тортиб сандиққача ўзимиз ясасак, бир қисмини рўзғоримиз учун қолдириб қолганини бозорга чиқарсак яхши эмасми? Ёшларимиз ҳунар ўрганиб, ўзлари ҳам моддий манфаатдор бўлишса хонадонларга файзу барака киради!»

Рашид Золовнинг фарзандлари ҳам отаси сингари меҳнатсевар. Бу хонадон аҳли меҳнатнинг афзалликларини яхши тушунишади. Шу учун ҳам Рашид ака кўчабоши бўлиб сайланганидан бери маҳалладошларини меҳнат қилишга, яратувчанлик ишларига ундайди. Ўзи ҳам тиниб-тинчимайди. «Ҳунар одамни тарбиялайди, меҳнат қилганнинг юзи ҳамиша ёруғ» дейди у.

Пардабой ТОЖИБОЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Андижон вилояти

ДАБДАБАГА НА ХОЖАТ?

Тўй ва маъракаларни қай тарзда ўтказиш ва кимларни таклиф қилиш ҳар бир инсоннинг хоҳишига боғлиқ. Аммо бу ким қандай хоҳласа ўшандай, маросимларни дабдабали ўтказиши керак, дегани эмас.

Йиғинлар олдиндан режалаштирилиб, маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари фикри асосида амалга оширилиши лозим бўлади. Давр талаби ҳам шу.

Бугун асосан тадбиркорлик эвазига бой-бадавлат одамлар кўпаймоқда. Бу яхши, албатта. Лекин, нопок йўллар билан мўмай-мўмай бойлик ортираётганлар ҳам йўқ эмас. Бундай йўл билан пул топиб дабдабали тўйлар ўтказиб, кафе, ресторанларда юзлаб одамларга худойи оши бериш мусулмончиликка тўғри келмайдиган ҳолатдир.

Биз бир неча йиллар муқаддам «Андижоннома» рўзномасида «Тўйлар ҳақида ўйлар» номли мақоламизни чоп этган эдик. Ушбу мақолада «Тўй-маънавият кўзгуси», «Иқтисодий салоҳият маънавий қиёфага мосми?», «Тўрасифат амалдорлар», «Тўйга номинклатура бўйича таклиф» каби мавзуларни кўтарган эдик. Ушбу мақола кенг жамоатчилик орасида муҳокама бўлиб, мана беш йил мобайнида маҳаллаларимизда тўй ва маросимларни ихчам ўтказилишига эришилди.

Бизнинг маҳалламизда тўй ва маъракалар тартибга тушиб қолганлиги кўпчиликни қувонтирмоқда. Ўлим бўлган оилада пайшанба кунларида кўплаб одамлар йиғилишига чек қўйилди, марҳумни ёдлаш фақат оила-аъзолари ва яқинлари иштирокида ўтказилаяпти. Илгаригидек, етти маҳаллага ош тортиш таъқиқлаб қўйилган. Тўйларимиз бугунги кунда ихчам, удумларимизга, қадриятларимизга мос келадиган ҳолда ўтказилиб борилмоқда. «Чарлар зиёфати», «Уй тўйи» каби йиғинлар бизда мутлақо йўқ.

Ўйлаймизки, Президентимизнинг тўй ва маъракаларни ихчам, тартибли ўтказишга оид Фармонида кўтарилган масалалар тўла тўкис ўз ечимини топмоқда.

С.ШАМСУДДИНОВ,
Андижон шаҳридаги Султон Жўра маҳалласи оқсоқоли.

«Mahalla»нинг доимий мавзуси:

Оқсоқол у қандай одам бўлиши керак?

«Оқсоқол: у қандай одам бўлиши керак?» Бу мавзу биз учун доимий, анъанавий мавзу. Токи маҳалла тизими фаолияти ҳаётимизда ўрнашиб борар экан, бу мавзунинг долзарблиги, аҳамияти ҳам ортиб бораверади. Оқсоқолнинг қандай одам бўлиши кераклиги хусусида газетамиз саҳифаларида жуда кўп ва жуда турфа фикрлар айтилди. Бугун бу борада билдирилган турли фикрларни сараламасдан эътиборингизга ҳавола қилмоқдамиз. Мақсадимиз, анъанавий саволимизга фақат сўзда эмас, амалда ҳам яхши оқсоқол бўла олган оқсоқоллар тимсолида жавоб бермоқчимиз.

МАҲАЛЛА – ҲАЁТНИНГ ЎЗИ

Ўринбой МАДИЯРОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Оқсоқоллар Кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси бўлими раиси.

Мамлакатимизда кучли давлатдан кучли жамиятга ўтиш учун мустаҳкам пойдевор яратилаяпти. Бу борада «Маҳалла» жамғармаси ҳам баракали фаолият кўрсатмоқда. Унинг жойлардаги бўлимлари кенг омма билан алоқани мустаҳкамлаб, ранг-баранг тадбирларни амалга оширмоқда.

Жумладан аҳолини ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, ёшларни Ватанга садоқатли қилиб тарбиялаш, уларнинг она табиатни севиб, ардоқлашга сафарбар этиш, ҳар хил ёт иллатларга қарши курашда фаол иштирокини таъминлаш сингари қатор ҳаётий масалаларни талаб даражасида ҳал қилишда қатнашмоқда. Айниқса, тўй, маросимларни дабдабасиз, камчиқим, энг муҳими, миллий урф-одатларга қатъий риоя қилган ҳолда, қадриятлар асосида ўтказиш юзасидан Президентимизнинг кўрсатмаларини адо этишда жамғарма самарали иш юргизаяпти.

Биз ҳар бир байрам, тантанали саналарни меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилиш, уларнинг руҳини кўтариш, кенг омма ўртасида фойдали ташвиқот-тарғибот ишларини олиб боришга йўналтирамиз. Айниқса, Янги йил, Наврўз, Мустақиллик куни, Конституция куни байрамларини тантанали вазиятда нишонлаб, халқ орасида бўламиз. Шунингдек, 1 июнь - Болалар куни, Ногиронлар куни муносабати билан барча ўринларда хайрия тадбирлари ўтказиш асосан «Маҳалла» жамғармаси зиммасига юклатилмоқда. Бу савобли иш кўнгилдагидек ўтмоқда.

Кам таъминланган, қаровсиз қолган, ёрдамга муҳтож оилаларга моддий ва маънавий кўмак бериш доимо диққат марказимизда бўлади. Бу муҳим юмуш йил бўйи мунтазам равишда давом этиб, унинг кўнгилдагидек амалга оширилиши учун барча овул ва маҳалла, макон фуқаролар йиғинлари кенгашлари фаол қатнашади. Натижада «Болалар куни» муносабати билан 465 минг, «Ногиронлар куни» олдидан ногиронлар жамиятига 300 минг, Кўзи ожизлар жамиятига 150 минг сўмлик хайр-саховат кўрсатилди. Кам таъминланган, ёрдамга муҳтож оилаларнинг фарзандларига 4 миллион сўмлик ўқув қуроллари олиб берилди, 1 миллион 960 минг сўмлик моддий кўмак берилди. Боқувчисини йўқотган ёш оналар аниқланиб, уларга 715 минг, мактабларни тугатаётган ота-онасиз 53 нафар йигит-қизларга 350 минг сўмлик моддий кўмак кўрсатилди.

Жамғармамизнинг жойлардаги бўлимлари овулларда, маҳаллаларда болалар ва ўсмирлар ўртасида - спортнинг оммавийлигига эришишда ҳам жонбозлик кўрсатаяпти. Шахмат-шашка бўйича босқичма-босқич мусобақалар юқори савияда ўтказилиб, ғолиблар муносиб тарзда мукофотланди. Биз «Футболимиз келажаги» кубоги том маънода оммавийлик касб этганидан фаол иштирокимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Кубок учун курашларнинг юқори даражада ўтиши учун жамғарма томонидан 3 миллион сўм маблағ сарфланди.

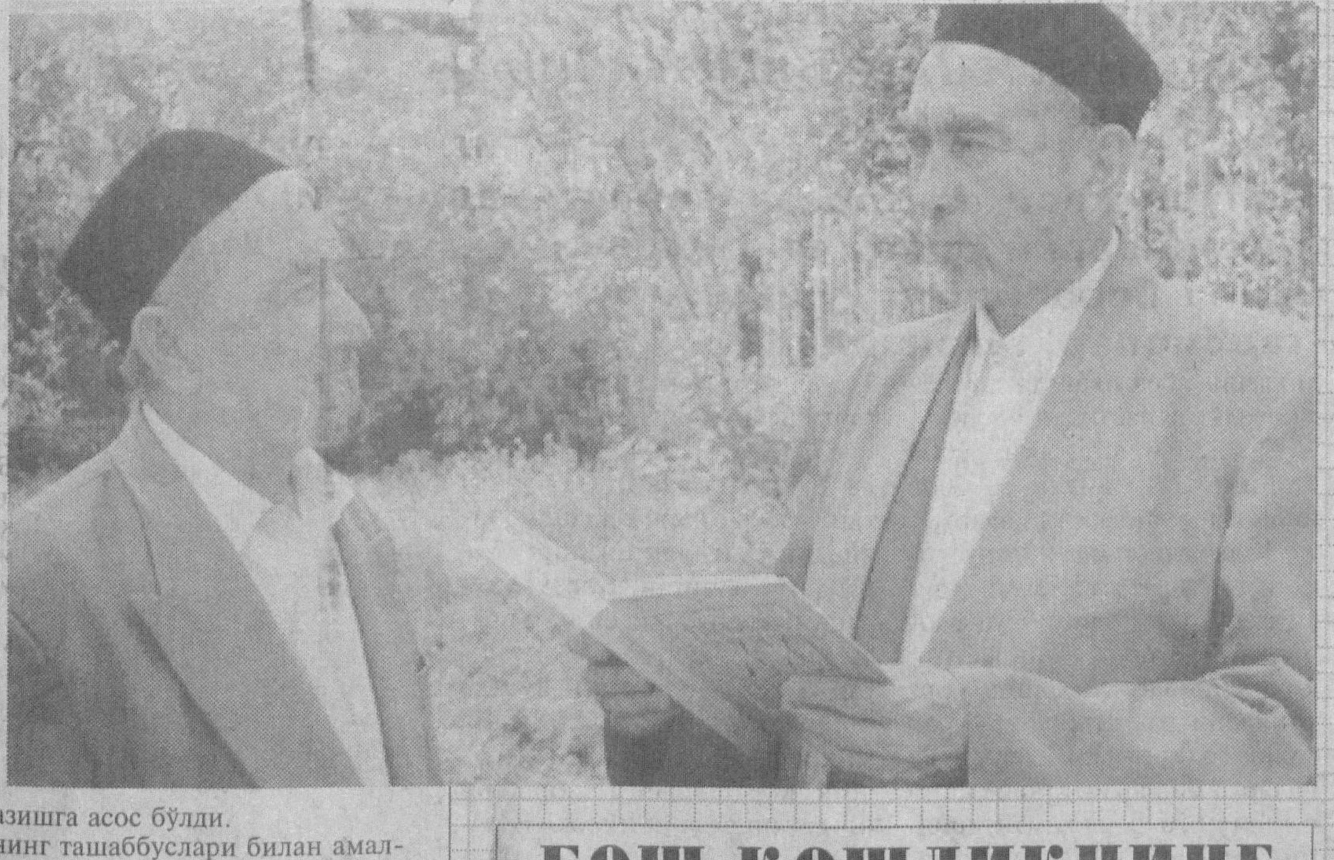

Ҳар бир яхши ташаббус, фойдали тадбир қуйи тизимдан бошланса, у қизғин қўллаб-қувватланса, кўзланган самаранинг бериши мумкин. «Биз мустақиллик фарзандларимиз», «Болалар ҳуқуқлари», «Оналар ҳуқуқлари», «Бахтимиз таянчи», «Ибратли жонкуяр, ишбилармон оқсоқол», «Ибратли оила», «Маҳалланинг ибратли келини» мавзуларида ўтказилган кўрик-танловлар кенг миқёсда амалий семинар-кенгашлар ўтказишга асос бўлди.

Президентимиз И.Каримовнинг ташаббуслари билан амалдаги йил «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилиниши - халқимизнинг диди, ўй-фикри, орзу-ҳавасига тўла мос келганини, айниқса қарияларни қадрлаш баробарида буюк қадриятларимиз ҳам қадрланишини алоҳида кўрсатиш лозим. Қорақалпоғистон Оқсоқоллар Кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси «Қарияларни қадрлаш йили» Давлат дастурининг ҳаётга тадбиқ қилинишида мавжуд имкониятларни тезроқ сафарбар этиш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқди. Дастурнинг 5-6 бандларида кўрсатилганидек, «Нуроний» жамғармаси, «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси, Ички ишлар вазирлиги, «Камолот» ижтимоий ёшлар ҳаракати билан ҳамкорликда Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон Конституциясини ўрганишда фаол қатнашган овул, маҳалла ва макон фуқаролар йиғинлари кенгашлари оқсоқоллари, таянч пунктлари ходимлари ва нуронийлар иштирокида танлов бўйича йил бўйи тадбирлар ўтказилади.

Оролбўйи - мамлакатимиздаги экологик шароити энг мураккаб ҳудуд. Устига устак икки йилдирки, сув тақчиллиги, қурғоқчилик халқимиз иродасини яна бир бора синовдан ўтказди. Шукр, шахсан Президентимиз, мамлакат ҳукумати мураккаб вазиятда қолган халқимизга зудлик билан зарур амалий кўмаклар берди. Бу ёрдамлар ҳозир ҳам давом этмоқда. Айни пайтда қорақалпоғистонликлар келажакка комил ишонч билан қараган ҳолда яратувчанлик иштиёқида меҳнат қилаяпти. Шундай бир шароитда «Маҳалла» жамғармаси ҳам аҳолининг оғирини енгил қилиш ва ишончли таянч бўлиб қолиш мақсадида ўз фаолиятини янада такомиллаштириш учун изчил курашаверади.

ТАШАББУС РАИСДАН ЧИҚАДИ

Абдулла ака Тошев яқинда эзгу юмушга қўл урди. У Каттақўрғон шаҳар Деҳқон бозорига Наҳрипай канали орқали ўтадиган кўприк қурилишига бош-қош бўлди.

Бу камтарин инсон 12 йилдирки, шаҳардаги Қориравот фуқаролар йиғини раисидир. Абдулла ака маҳалладаги 530 хонадонни беш қўлдай билади. Ким хаста, кимга қандай ёрдам бериш керак, кимда қандай муаммо бор, ҳаммаси Абдулла акага кундай равшан. Чунки бу фидойи инсон эрта тонгдан гузар айланади. Салкам уч минг аҳоли яшайдиган бу маҳаллада ҳам кам таъминланган оилалар бор, уларга тез-тез моддий ёрдам кўрсатилади. Абдулла Тошев жонкуярлигида кам таъминланган оилаларнинг ўн нафар фарзандига хатна тўйи қилиб берилди. Шу маҳаллада истиқомат қилувчи Боғмомо Қаюмова, Хирмон момо Эргашева, Ойдин момо Тўхлиева, Малика момо Тўгмаева, Инат бобо Азимов, Ҳаққул бобо Усмонов каби кекса онахон ва отахонларимиз маҳалла фуқаролар йиғини раиси ҳамда маҳалла фаоллари Карамат Рустамов, Зувайдулло Ҳамдамов, Венера Розиқова, Муҳаррам Раҳматовалар фидойилигидан беҳад мамнундирлар.

Эркатош ШУКУРОВА.

БОШ-ҚОШЛИКНИНГ ЎРНИ БЎЛАК...

Ушбу йилда қарияларнинг дам олишлари, ҳордиқ чиқаришлари, даволанишлари учун кўплаб санаторий ва касалхоналар ишга туширилди. Бирлик маҳалласи қариялари ҳам бу ғамхўрликдан беҳад хурсанд бўлдилар. Лекин шуни унутмаслигимиз керакки, бизнинг ёшлар олдида, юрт олдида адо этадиган анчагина вазифаларимиз ҳам бор...

Шу йили маҳалламизга бир ярим километр жойдан янги газ трубаси тортиб келдик. Бунинг учун вилоят газлаштириш идораси масъуллари З.Тожибоев ва А.Ҳожиқуловларга раҳмат айтамиз. И.Назаров, Қ.Шокиров, З.Талапов, Р.Соаталиев, А.Усмонов, К.Раҳматуллаев, Қ.Туморов. М.Отаназаров каби ёшларимиз маҳалладаги катта кўлни тозалаш, янги кўчаларга шағал тўкиш, ободонлаштириш, қабристон атрофини девор билан ўрашда барча тенгқурларига бошчилик қилдилар. Шуни айтиш лозимки, бу ишларни уюштиришда маҳалла фуқаролар йиғини раиси М.Кенжаев доимо бош-қош бўлди.

В.РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Наманган вилояти Чуст туманининг Бирлик маҳалласи фуқароси.

Ўзининг 50 йиллик педагоглик фаолиятида кўплаб шогирдларни тарбиялаган, Ўзбекистон халқ таълими аълочиси падари бузрукворимиз Шерматов Шукур бобо хотирасига.

«Ҳаётга не керак биз сиздан олдик,
Ҳеч нарса беролмай қарз бўлиб қолдик.»

ОТАМНИ ТОПМАДИМ

Ийд куни кўзингда ёш дерсиз, отамни топмадим,
Издиҳом маржон мисол, дурсиз, отамни топмадим.
Ҳовлига босдим қадам ҳамма жамулжамдир фақат,
Уй тўрида суврати, унсиз, отамни топмадим.
Меҳрибонлик кўрсатиб, бошим силарга қўл кўп,
Лек, саховат бобида тенгсиз, отамни топмадим.
Онажон, очсанг қучоқ отам кўрингай кўзима,
Кўксингизга бош қўяй, сизсиз отамни топмадим.
Не ният қилган отам, бизларгаку этди насиб,
Молу-мулк, фарзанд ва лек, афсус, отамни топмадим.
Бода ичсам кўзима жонсиз суврат жонли каби,
Соқиё тўлдир қалаҳ, майсиз отамни топмадим.
Дейдилар «Инсон учун қилмас вафо ҳеч бир буюм»,
Барчаси жой-жойида, эсиз отамни топмадим.
Ким баҳо бергай, ғализ, шеърида сўзлар пойма-пой,
Не қилай, эй дўстлар шеърсиз отамни топмадим.
Дер Зикир: - Фарзандларим, шул эрур тақдир азал,
Оқибат бир кун сиз ҳам дерсиз «отамни топмадим».

Зикрилла ОХУН,
Қашқадарё вилояти Косон шаҳар Лолазор маҳалласи фуқаролар йиғини раиси.

Ибратлилар ҳақида ҳикоялар

ОҚСОҚОЛГА ОСОН ДЕГАН ХАТО ҚИЛАДИ

Аслида оқсоқол қандай бўлиши керак? Маҳалла ҳаёти билан боғлиқ ташвишу қийинчиликларни ҳал этишга бош-қош бўладиган шахс у. Лекин, биргина маҳалланинг ўзида муаммолар озмунчами?

Айтайлик, кўпдан бир-бири билан муроса қилолмаётган эр-хотинлар яна оқсоқол ҳузурига келишди. Иккала томондан қуда-андалар ҳам шу ерда ҳозиру нозир. Шундай экан, бу ерда юз берадиган томошани изоҳлаб ўтиришга ҳеч бир ҳожат бўлмаса керак. Эр-хотин бир ёқда қолиб, қуда-андалар ёқа бўғишиб кетишади. Оқсоқол эса, икки ўртада қолиб гоҳ унисини тинчлантиришга ҳаракат қилади, гоҳ бунисини. Аксари, бундай жанжаллар 3-4 соатлаб давом этади.

Оқсоқол ҳам инсон. Асаби чарчайди. Ишдан эътибори чалғийди. Кошкийди, бу жанжал охиргиси бўлса. Ҳали қабулхонада яна бир талай одамлар ўтиришибди. Кимнингдир томорқасини қўшнисининг моли пайҳон этган. Кимнидир отамерос жойидан ўз акаси қувиб чиқарган. Бошқа бировнинг дўконига ўғри тушган. Хуллас, оқсоқолнинг ҳар бир куни ана шундай ташвишларга тўла.

Гурланлик Ҳожи ота Ўразметов 30 йилдан ортиқ вақт маҳалла ҳаётига, унинг ташвишларига тоб бериб ишлади. Одамлар ишончини оқлаб, эл юртда обрў иззат топди. Гурлан шаҳарчасидаги 9-маҳаллага унинг нафақат меҳнати, балки қалб қўри ҳам синган. Айни пайтда ота «Маҳалла» жамғармаси туман бўлинмаси раиси. Тўғрисини айтганда, одамлар учун Ҳожи ота қаерда ишлашининг аҳамияти йўқ. Унга гаплари борми, бас излаб бораверишади. Қачондир бир отахон аразлаб кетиб қолган келинидан шикоят қилиб келганди. Ҳожи ота индамади-да, отахон билан бирга йўлга тушди. Қудаларни яраштириб, келин-куёвни муросага солди.

Бундан 4-5 йиллар бурун никоҳ тўйидан аввалроқ ўтказиладиган «қиз мажлиси»га йигитлар ҳам қатнашиши урф бўлди. Ташқари ҳовлида катта давра, ўйинкулгу, ярим кечагача базм, шивир-шивир, пичир-пичир. Бу ҳолдан ота-оналар ранжишарди, баъзан. Ҳожи отага етиб келди бундай нохуш гаплар. «Қиз мажлиси»га фақат қиз ва унинг дугоналари келиб давра қурсин, йигитларга рухсат йўқ!» деди у.

Ҳожи ота ўзининг набираси Юлдузхоннинг қиз йиғинини ичкарида ўтказиб, барчага ибрат бўлди. Шундан сўнг, бу одатга айланди.

Тўй-маъракa, дафн маросимларини ихчам тарзда камчиқим қилиб ўтказишда ҳам Ҳожи отанинг ўз тажрибаси, ўрни бор. Бундан анча йиллар муқаддам маҳаллада бир ёш йигит бахтсиз ҳодиса туфайли ҳалок бўлди. Вақт алламаҳал эди. Ўлик кутиб турмайди. Уни ювиб-тараб дафн этиш керак. Лекин уйда тобут ясаш учун на тахта, на фанер йўқ эди. Ҳожи ота эрталаб эл йиғилгунча, зарур бўлган нарсаларни аранг тахлади. Дафн маросими ўтгач, хонадон соҳиби Ҳожи отани бир четга тортиб: «Сизга, катта раҳмат! Шармандаликдан сақлаб қолдингиз», - дея миннатдорчилик билдирди.

Маҳаллада дафн маросими учун зарур нарсаларни тахтлаб, улардан ижара йўли билан фойдаланишни йўлга қўйди.

Тўғри, дастлаб баъзилар оқсоқол бошлаган бу хайрли ишни гап-сўз ҳам қилиб юришди. Ҳатто бир куни кечқурун тобут ва майит ювиладиган мосламани унинг уйи олдига қўйиб кетишди.

Ҳожи ота бўлган воқеани туман Оқсоқоллар кенгашида айтиб, муҳокамага қўйди. Кенгаш унинг ишини маъқуллади. Кўп ўтмай бу хайрли иш туман, вилоятдаги барча маҳаллаларда ҳам йўлга қўйилди. Вақт ўтиши билан одамлар ҳам ўшанда Ҳожи отанинг узоқни кўзлаб иш юритганини тушуниб етишди.

Ўз умри давомида Ҳожи ота Ўразметов кўплаб хайрли ишларга бош қўшган. Айни пайтда кексайиб қолган бўлса-да, ишга эрта кетиб, кеч қайтади. Эл ғам-ташвиши йўлида кунни кеч қилади.

«Оқсоқол ундоқ бўлиши керак, бундоқ бўлиши керак» деган гаплар кўп айтилади. Лекин, маҳалласини жону дилдан севиб унга доимо садоқат ва чидам билан хизматда бўлгувчи оқсоқоллар унчалик кўп эмас. Негаки, оқсоқоллик лавозим ё вазифа эмас, катта масъулиятдир. Бу масъулият кишидан доноликни, олижаноблик ва чинакам фидойиликни талаб этади. Бунга бардош берувчилар кўпми? Ёки озми? Шу жиҳатдан қараганда, Ҳожи ота Ўразметовнинг кўпларга ибрат бўладиган ҳаёт йўли бор.

Қодир МУЛЛАЕВ.
Хоразм вилояти.

Халқимизнинг энг яхши анъаналари, урф одатлари хусусан, меҳр-шафқат, мурувват, тўйда ҳам, азада ҳам эл улуснинг ҳамжиҳатлиги маҳалла ҳаётида намоён бўлган ва бўлмоқда.

И.КАРИМОВ

Хотира

ҲАР СОҲАДА ИБРАТЛИ ЭДИ...

Тақдир Абдумалик акани 1950 йилда Хўжаобод қишлоғилик Буробияхон опа билан учраштирди.

Улар 48 йил бирга ширин турмуш кечиришди. Ўн бир фарзандни тарбиялаб вояга етказишди, уйли-жойли қилишди. Абдумалик ака ҳаёти давомида милицияда, молияда, «Чинобод» колхозида баракали меҳнат қилди. Пахтачилик, пиллачилик, дончилик бригадаларига етакчи бўлди. Устачилик қилди. Урушдан омон қолгач, умрини халқига хизмат қилишга бахшида қилган оддий деҳқон фарзанди ҳар бир жабҳада ўзини кўрсата олди. 30 йил Охунбобоев номли қишлоқ йиғинида аввал Захкаш кейин Чинобод маҳалласи оқсоқоли сифатида фаолият кўрсатди.

Чинобод маҳаллалик Ҳамидулло Ғофуров шундай эслайди: - Оиламиз тикланиб кетишига шу оқсоқол сабабчи бўлган. Бир гал аёлим билан жанжаллашиб у кишига рўпара бўлганимда, кўз қирини ташлаб шундай гапларни топиб айтгандики, жавоб беролмай қолганман...

Ота ноҳақликни кўрса қаҳри қайнарди. Яхшига яхши... Бола тарбиясига қаттиқ турарди. Доимо айтган сўзининг уддасидан чиқарди. Ана шундай юртпарвар, ғайратли инсон тўсатдан бетоб бўлиб ётиб қолди. Уруш жароҳатлари уни енгди. Лекин тилдан қолмади. Умрининг сўнгги нафасигача болаларини шукроналикка ўргатди.

Чинобод маҳалласида яшаган, иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Абдумалик ота Хўжамовни унинг турмуш ўртоғи 80 ёшли Буробия она ва фарзандлари Манзурахон, Дилбархон, Тоҳиржон, Зокиржон ва Афғонистон жангларида қатнашиб келган Ғуломжон, келинлари ҳамда 60 дан зиёд набиралар, 35 нафарга яқин чеваралар ҳар доим катта соғинч билан эслашади.

Р.ҚОДИРОВ.
Баликчи тумани.

Семинар

РАИСЛАР БИЛИМЛАРИНИ ОШИРИШДИ

Андижон вилоятида ўтказилган минтақавий ҳудудлар бўйича ўқув семинарларида 914 нафар шаҳарча, қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинларининг раислари ўз билимларини оширдилар.

Анжуман давомида «Мамлакатда амалга оширилаётган ислоҳотлар стратегияси ва жаҳон тажрибаси», «Мустақиллик одимлари: ютуқлар ва муаммолар», «Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонуни бўйича маърузалар, жонли мулоқотлар, фикр алмашинувлар бўлиб ўтди. Жойларда ислоҳотларнинг бориши, эришилган ютуқлар, мавжуд муаммолар ва уларни ечиш йўллари бўйича қизиқарли суҳбатлар ташкил этилди. Семинарлардаги машғулотларни вилоят ҳокимининг ўринбосари, тарих фанлари доктори, профессор Р.А.Тиллабоев, вилоят ҳокимининг ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитасининг раиси М.М.Шамсибоева, вилоят ҳокимлигининг ташкилий ва кадрлар масалалари бўйича гуруҳ раҳбари А.Мўминов, вилоят Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлимининг раиси А.Солиев, вилоят ҳокимлиги ҳузуридаги захирадаги кадрлар мактаби директори, профессор А.Тўхтабоев, сиёсатшунослик фанлари доктори, профессор Б.Иминовлар олиб бордилар.

Адахамжон ОМОНБОЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Қумқўрғонлик Эргаш Мўминов йигирма икки йил бурун қишлоқ кенгаши котиблигига тайинланганди. Фуқаролар йиғини фаолиятини юритишда бой тажриба тўплади. Одамлар билан муомала қилишни яхши билади.

ТАДБИРКОРЛИК — ЯХШИ ФАЗИЛАТ

Шу боисдан ҳам халқ унга ишонч билдирди. Оқжар қишлоқ фуқаролар йиғинига оқсоқол этиб сайлашди. Эргаш Мўминов эрта тонгдан шомга қадар елиб-югуради. Уни гоҳ савдо корхоналарида, гоҳ коммунал хизмат кўрсатиш идорасида, гоҳ автомобил йўллари бошқармасида учратасиз. - «Дўконлар тўкин, турар жойлар озода, обод, йўллар равон бўлсин» - дейди у. Ҳозир 27 та савдо дўкони, 8 та мой жувоз, 47 та тегирмон, 5 та пойабзал таъмирлаш устахонаси, 5 та суратхона, 37 та уй-анжомлари, мебел маҳсулотлари бошқа турдаги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар қишлоқ меҳнаткашларига беминнат хизмат кўрсатмоқда. 13 та мактаб, 6 та боғчада оқжарликларнинг минглаб ўғил-қизлари таълим-тарбия олаётган бўлса, 5 та қишлоқ врачлик амбулаторияси, 7 та фельдшер акушерлик пункти, 8 та дорихона, уларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза этмоқда.

75 фоиз хонадон тоза ичимлик суви ва 60 фоизи табиий газ билан таъминланган. Қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш бўйича комплекс дастур белгиланган. Ёш оилаларни томорқа ер билан таъминлаш, уй-жойлар қуриш учун шарт-шароит яратиб бериш ҳам дастурдан ўрин олган. Шуниси қувончлики, қишлоқ фуқароларидан 95 фоизи ўз шахсий томорқаларига эга.

Кейинги йилларда чорва молларининг туёқ сони кўп жойларда камайиб кетди. Маҳсулдорлиги пасайди. Лекин бу тармоқ қишлоқ оқсоқоли Эргаш Мўминовнинг эътиборидан четда қолмади. У хўжаликларда шахсий чорва молларни кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқди. Маҳалла раислари унга кўмаклашишди. «Беш қаҳрамон», «Янги ҳаёт» ширкат хўжалиги раҳбарлари аҳолини ем-хашак билан таъминлади. Эртачи экиндан бўшаган ерларга озуқа етиштирилди. Натижада сигир, қўй, эчки, товуқ парвариш қилмайдиган хонадон ҳам қолмади. Саккизта дўконда, хонадонларда бўрдоқига боқиб сўйилган қўй ва қорамол гўшти сотилади. Ҳозир қишлоқ йиғинида 6500 бошга яқин қорамол, ўн икки минг бошдан ортиқ қўй-эчки, 40 бош йилқи, ўн бир мингта парранда ҳисобга олинган.

Қишлоқ фуқаролари йиғини ҳудудида бекорчи ёшлар сони озчиликни ташкил қилади. Шу йилнинг ўтган уч ойи давомида 64 киши ишга жалб этилди. Кам таъминланган оилалар ҳам ижтимоий муҳофазага олинган. Улар 300 га яқин киши, ҳаммаси ҳисобда. Бу ишда хўжалик корхона, муассаса раҳбарлари мададкор бўлишипти. Айниқса, «Турон» ҳиссадорлик жамияти, Нефть маҳсулотлари таъминоти, Дон тайёрлаш корхоналари, Қумқўрғон савдо Ҳиссадорлик жамияти, «Азимурод» кичик корхонасининг саховатпеша жамоасидан барча миннатдор.

Ҳа, Оқжар қишлоқ фуқаролари йиғини ва унинг тасарруфидаги маҳаллалар кундан кунга чирой очиб, кўркамлашиб бормоқда. Кишиларнинг турмуши фаровон. Бунда эл ҳурматига сазовор бўлган тадбиркор оқсоқол Эргаш Мўминовнинг муносиб улуши бор.

Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla» мухбири.

*«Болалигимда дунёдаги барча уйлар биздагидек бир-бирига туташ деб ўйлардим...»
* Маҳаллада киши ўзида йўқ нарсани мақтана олмайди.
* Эрталаб соат 4 да ош сузилса...
* «Маҳаллада дадамнинг суратини кўриш барибир «ёқимли...»

Биз юрагимизга улкан мақсадларни тугиб, муттасил изланаётган, интилаётган миллатмиз. Ҳаракат, интилишларимизга куч берадиган манбааларни ҳам доим ахтарамиз. «Ҳамма нарсани ўзимиз биламиз, ўзимиз қойиллатамиз», деган чиранишдан йироқмиз. Тарихданми, яқинданми бошимизни бириктирувчи, ҳужайраларимизда тўнглаб қолган қайсидир заррачаларни қизитиб, уйғотиб юборгувчи ибратлар, андозаларга синчковмиз.

Маҳалла - биз учун ана шундай - тайёр ибрат мактабларимиздан бири. Шунинг учун бу тушунча атрофида кўпроқ фикрлаяпмиз. Суҳбатдошимиз - Эркин Аъзам - Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати, «Тафаккур» журнали бош муҳаррири.

Эркин АЪЗАМ

ҚУЁШ ЙЎЛИДАГИ ТУЗБОЗОРИМ

«Қайта туғилиш мумкин бўлганда яна шу маҳаллада туғилишни истардим...»

- Эркин ака, Сиз Тузбозор гузарида ўсгаман, дедингиз?

- Ҳа. Дунёда Бойсун деган бир улуғ ҳудуд бор. Ҳар ҳолда болалигимизда шундай улуғ ва улкан кўринарди. Шу Бойсуннинг марказидаги Тузбозор гузарида кўча чангитиб катта бўлганмиз. Бизда негадир маҳаллани «гузар» дейишади.

- Мана, мен Сизга бехос Тузбозор гузари, дедим. Хаёлингиздан нималар ўтди? Одамнинг хотирасида сурват, воқеа кўп. Аммо баъзилари эсга тушса, юрак «қилт» этмайди. Баъзи хотиралар эса худди жонжисмингнинг бир парчасига ўхшайди. Ўша хотира билангина у бутун... Хуллас, маҳаллангизга боғлиқ шундай эсдаликларингизни эшитгимиз келади.

- Биз тарафлардаги уйлар бир-бирига туташиб кетган бўлади. Девор-дармиён деган гапни эшитгансиз-а? Девор ҳам, эшик ҳам ўртада. Томдан томга сакраб ўтса бўлади. Болалигимда дунёдаги ҳамма уйлар шунақа бир-бирига туташиб кетган, деган тасаввур билан яшардим. Ҳамма ҳамсоялар ўртасидаги дарча (дарчани кичкина дераза деб тушунмаслик керак, кичкина эшик у)дан бир-бирларига ярим косами, бир косами насиба узатишади, бир-бирларидан кунора хамиртуруш олиб, нон ёпишади... Бехос меҳмон келса, саватингдаги нон совуқроқ ё суви қочганроқ бўлса, бемалол ҳозир иссиқ нон ёпаётган қўшнингдан олиб чиқишинг мумкин. Буларнинг ҳаммаси одатий ҳол ҳисобланади. Ҳеч ким ҳеч кимдан бунинг учун хижолат тортмайди. Менимча, ҳаммамиз биттамиз. Макон яхлитлиги ҳақидаги тасаввурларимиз ана шу оддийгина урф-одатлар заминида шаклланган бўлса керак. Мен бутун мамлакатимизни ҳам ўз маҳаллам каби яхлитликда тасаввур қиламан.

Биз - Тузбозорнинг болалари - нариги гузар болалари билан нималарнидир талашиб тортишардик, жанжаллашардик. Кимдир «Тузбозорнинг фалон ғишти қийшиқ» деб юборсами, ўша пайтда даҳанаки жанг муштлашувга айланиб кетиши ҳеч гап эмасди. Демак, ўзингникининг обрўси учун тиришиш, ўзингникини ҳимоя қилиш деган ҳиссиётлар ҳам маҳалламиз билан боғлиққа ўхшаяпти, ҳозир ўйласам.

Маҳаллада одам бор бўйиэни билан аниқ кўриниб туради, пинҳон яшай олмайди. Йўқ нарсани мақтана олмайди, бекорга гердайиш ҳам мумкин эмас. Чунки бу жойда сенинг ўзингдан тортиб, етти пуштинггача биладиганлар бор. Демоқчиманки, маҳалла одамга тусмоллашни эмас, аниқ тасаввурларни ўргатади - Эшматми Эшмат, Тошматнинг ўғли подачими, подачи... У подачилигидан уялмайди, яширмайди. Ақлли одам - ақлли, сал мундайроқми - уни ҳам шу ҳолича кўрасиз.

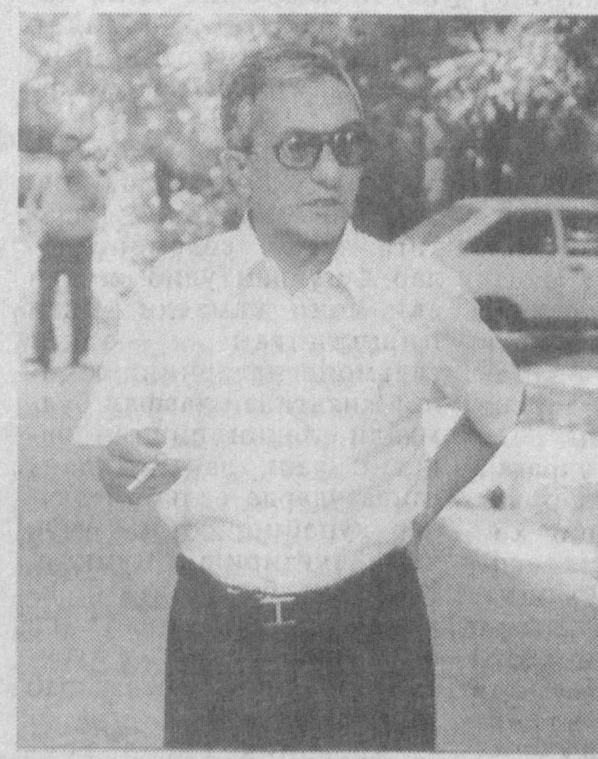

Менинг ҳикояларимнинг асосий қаҳрамонлари, айниқса, болалик билан боғлиқ ҳикояларимнинг қаҳрамонлари - ўша бойсунлик, тузбозорлик одамлар. Чунки уларни болаликнинг кўзлари билан кўрганман...

- Бугуннинг, эртанинг болаларида ҳам шундай тасаввурлар омон қолсин деб, қишлоқлар қолиб ҳатто шаҳарларда ҳам «дом»ларда маҳаллалар яратишга уриниб ётибмиз. Мана, сиз ҳам, мен ҳам бир неча йилдан буён «дом»да турамиз. Ҳар жойдан йиғилган, ҳар хил дунёқарашдаги одамлар... Қандай қилсак, худди Тузбозор гузаридагидек яхлитлик касб этар экан? Балки болаларимиз эришар бунга. Чунки улар шу ерда туғилишди, бирга ўсишаяпти.

- Мен маҳалламдаги барча яхшиликларни ҳурмат қиламан. Аммо ҳаётни фақат жуғрофий бирлик деб тушунмаслик керак, деб ўйлайман. Менинг ўз дўстларим, маслакдошларим, жамоам, аниқ ҳаракатларим бор. Қолаверса, уларсиз ҳам жуда банд одамман. Шунинг учун «ҳа» деганда маҳаллага югуриб чиқолмайман, ҳар бир маслаҳатга қўшила олмайман, айниқса, наҳорги ош масаласи... Қозонларда ошлар ёз кунлари соат 4 дан бошлаб сузилаяпти. Ҳар қандай расм-русум гарчи у кўп йиллик бўлсаям, бировга малол келмайдиган бўлиши керак. Йўқ, мен жа-а унақа уйқучи эмасман. Кўплаб зиёлилар қатори кеч ётиб, эрта туришим мумкин. Аммо «ошга кеч қолмай» деб ҳадеб безовталаниб, уйғониш... баъзан машина бўлмаса саҳармардондан Тошкентнинг у бурчагидан бу бурчагига лўкиллаш, мени кечирасизу, бу азоб эмасми?

- Кўп сиқилманг, наҳорги ош - эрталабки ризқ, саҳарҳез бандамнинг ризқини зиёд қиламан, деган ваъдалар бор. Бунинг устига, ҳозир одамлар пешинда ҳам, соат 11 да ҳам ош беришаяпти. Ҳар ҳолда бу ҳолатнинг изга тушишига ишонаман. Мен бошқа бир масалада, «дом»ларда тўлақонлик маҳалла шакллантириш ҳақида кўпроқ фикрлашсак, дегандим. Ахир, мана ўзингиз айтдингиз, сиз бандсиз, мен ҳам бандман. Беш-олтита фаол бугун Президентимиз кутган, ўз-ўзини бошқариш дея ишонч билдираётган маҳаллани барпо эта олишармикан?

- Томошабин бўлиб турмайлик, демоқчисиз-да. Менинг фикрим ҳам шундай. Аслида мана шу суҳбат ҳам бизнинг бу борада безовта эканлигимиздан. Мен Германияга борганда кўчалар, йўлакларидаги озодачиликни кўриб, ҳайрон қолганман. Ўзини ҳурмат қилган миллат остонасини пок тутади... Гуллари, ариқлари, йўлларини,... майсаларини қадрлайди. Бундай туйғулар қандай тарбияланади? Яхши асарлар, самимий тарғибот, гўзал қўшиқ, шеърлар билан. Баланд даражадаги кино асарлари билан. Мен шу жараённинг ичидаман. Демоқчиманки, ҳар ким ўз ўрнида, ўз қўлидан келадиган ишни, ўз имкони даражасида бажараверса, ҳамма нарса изига тушаверади. Ҳар бир жойда одамлар эргашадиган, одамлар сал ҳайиқадиган, тутган жойидан кесадиган одамлар бўлади.

Маҳаллаларни кўпроқ шундай кишиларга ишониш керак. Одам боласида фавқулодда бир хил куч-қудрат бўлади. Ўша туйғунинг «тили»ни топиб, ҳаракатга келтириш керак. Тошкент шаҳрида ҳам одам ҳавас қилса бўладиган маҳаллалар кўп. Сиз айтмоқчи бўлганингиз тўғри - «барпо қилиш» мумкин.

- Маҳалланинг ёшлар тарбиясидаги ўрнини қандай ҳис қилаяпсиз?

- Маҳалланинг, оқсоқолларимизнинг ёшлар тарбиясидаги ўрнини мен ҳис қиламан, кўриб ҳам турибман. Аммо бир мулоҳаза: кексаликнинг ўзи, кексаларнинг қиёфаси, юриш-туриши, уларнинг ибратли ҳаёти, фаолияти ёшлар учун тарбия воситаси. Баъзан оқсоқолнинг (мен мўйсафид одамларни назарда тутаяпман, албатта) ҳадеб «Биз бундоқ эдик, сен ҳам шундай йўл тутишинг керак», дейвериши ёки ҳар соҳада ўргатувчи бўлиши ўзини оқламайди, деб ўйлайман. Масалан, мен ўзим замон одамиман,, яъни кўпчиликдан ортда эмасман, айтсак - айтгулик, ўргатсак - ўргатгулик ўрнимиз ҳам бордир. Аммо фарзандим мен билмаган нарсани бугунги фан-техника ривожи орқали билиб қўйган, замон зайли билан янгича иш тутишга қурби келган бўлса, менинг ундоқ эмас, бундоқ деб туришим ортиқча эмасми?

- Эркин ака, дадангиз ҳам оқсоқол бўлган, уларнинг номлари билан аталадиган маҳалла бор экан-а? Демак, сизни ҳазил-чин тарзда маҳалла фарзанди десак ҳам бўлади?

- Дадам қурувчи бўлганлар. Бир умр Бойсун атрофида катта-катта, баъзан кичик ҳам, иморатлар қурганлар. Кўпи - мактаблар. Укам дадамга тортди - йўл қуради. Бойсундаги обод гузарларнинг бирига Нормамат Аъзам номи берилган. Дадамиз ўша жойда кексаликларида оқсоқол бўлганлар. Ҳозир бу гузарда Абдураҳмон Шоймардонов деган йигит оқсоқол. Елиб-югуриб янги гузар қурди. Укам унча-мунча ёрдам бериб туради маҳалланинг ишларига.

- Сиз ўша жойга кириб борганда қанақа туйғуларни қалбдан кечирасиз?

- Нима десам экан? Бари бир ёқимли - дадамизнинг портретлари туради... Ота қадрдонлар, у кишини кўрган кўзлар бор... Одам ўзини барча яхшиликларга бурчли сезади, ниманидир қилгинг келади.

- Ўсган гузарингиз, отангизнинг номидаги маҳалла, ўзингизнинг руҳий кечинмаларингиз - хуллас ҳамма-ҳаммаси бирлашиб Эркин Аъзамнинг руҳий дунёсини ташкил этади. Сиз илғор ва мустақил фикрловчи кишисиз. Маҳаллачилик бир-биров билан ҳисоблашиш, эл ичида «элингча» бўлиб яшаш ана шу мустақил фикрлашга тўсиқ бўлмайдими? Сиз қандай қилиб бир жиҳатдан маҳалладаги якдил ва айни пайтда мустақил фикрли Эркин Аъзамов бўла оласиз?

- Гап шундаки, фикрлашда йўналиш кўрсаткичи юқорига қараб йўналтирилиши керак. Ўзимизни йўқотмаган ҳолда ўзимизни топиш... Балки шундай аташ керакдир бу формулани... Қутлибека, синглим, биз шу юрт, шу миллатнинг боласимиз. Азалдан жамоа бўлиб яшашга мойилмиз. Қариндошлик, жон-жигарчилик шу қадар илдиз отганки, дунёда камдан-кам халқларда шундай. Йўқ нарсани яратгандан кўра, борини мустаҳкамлаш яхшироқдир, балки. Балки алоҳида-алоҳида бўлиб ўсишдан кўра, бир-бировга маҳкам боғланиб ўсиш кўпроқ наф келтирар... Ҳар ҳолда мен ҳам шу юртнинг фуқароси, бир зиёлиси сифатида шундай масалалар ҳақида ўйлаб, фикрлаб юраман. Баъзан ўзим баҳслашаман, баъзан қарама-қаршиликлар орасида қоламан.

Қутлибека РАҲИМБОЕВА
суҳбатлашди.

«MAHALLA» меҳмони

Болалар учун тадбир

ТАЪТИЛНИНГ ҲАР ШАНБАСИДА

Маълумки, ёз фасли келиб мактаб ўқувчилари учун таътил кунлари бошланди. Маҳалламизда ёзги таътил болалар билан ранг-баранг тадбирлар ўтказишни режалаштирдик. Яқинда маҳалламизда «Болалар шоу»сини ўтказдик. Унда маҳалламиз ўғил-қизлари куй, қўшиқ айтишда, рақсга тушишда, шеърхонликда бир-бирлари билан баҳслашдилар. Маҳалламиз қошида ташкил этилган «Қалдирғоч» дастасининг чиқишлари ҳам табдирга алоҳида файз киритди.

Хадича ИЛЁСОВА,
С.Раҳимов тумани Ёшлик маҳалласи хотин-қизлар билан ишлаш кенгаши раиси.

Компьютер ва саломатлик

Фаолиятимизда зарур... аммо соғлигимизга зарар бўлмасин

(билиб фойдаланилса, зарарли эмас!)

Эндиликда бу мураккаб қурилма ҳаётимизга тобора чуққурроқ кириб келмоқда. Ҳамма соҳада биз компьютерлар хизматига таянамиз. Улар хиёбонлар ва болалар майдончаларига ҳам ўрнатилган бўлиб, ёки турли компьютерлар ёрдамида кичкинтойлар турли кўнгилочар ўйинлар билан вақт ўтказишади. Буларнинг ҳаммаси яхши, албатта. Лекин компьютерлар билан ишлашда меъёрга амал қилинмаса, улардан тарқалаётган электромагнит нурлар инсон саломатлиги учун хавф туғдиради. Яъни, бу нурлар тирик тўқималарга осонликча кириб, уларни узоқ вақт давомида таъсирлантиради, натижада асаб ва юрак-қон томир тўқималарида хасталиклар вужудга келади. «Компьютерларда ҳимоя қобиғи бор-ку?» дейишингиз мумкин. Тўғри, компьютер ишлаб чиқарувчи корхоналар томонидан бу нарса ҳисобга олинган. Бироқ компьютердан фойдаланишда амал қилишимиз лозим бўлган айрим қоидаларни билиб қўймоғимиз шарт.

Аввало хонага компьютерни ўрнатаётганимизда, унинг орқа панели одамлардан тескари томонга қаратилиши керак. Ўрнатилаётган компьютер учун ажратилган майдон 6 квадрат метрдан кам бўлмасин. Чунки, компьютернинг орқа ва ён панеллари оралиғида 1.5-2 метрлик масофа бўлиши лозим. Кун давомида компьютердан фойдаланиш муддати 4 соатдан ошмасин, бир соатлик узлуксиз иш жараёнида эса 15 дақиқа дам олиш зарур. Болаларнинг компьютерда турли ўйинларни ўйнаш вақти 15-20 дақиқадан кўп бўлмагани маъқул. Компьютер хонаси шамоллатиб турилиши ёки бу хонага махсус совутгич мосламалар ўрнатилиши шарт. Мунтазам компьютерда ишловчилар йилда бир маротаба тиббий кўрикдан ўтказиб турилади. Ушбу тавсияномаларга амал қилган ҳолда сиз компьютерлардан бемалол фойдаланишингиз мумкин.

Раҳмон НИМАНИДДИНОВ,
Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани ДСЭНМ коммунал гигиена бўлими мудири.

Навоий вилояти

ҚАРИЯЛАР ДУОСИНИ ОЛИШДИ

Хатирчи туманидаги Пирмат Ёрлақобов номли маҳалла фуқаролар йиғини томонидан ўтказилган «Қариялар - қалбимиз ардоғида» мавзуидаги тадбирга шу маҳаллада яшовчи 150 та отахон ва онахонлар таклиф этилди.

Улар тўкин дастурхон атрофида ширин суҳбат қурдилар. Отахонлардан ҳожи Омонтош бобо Шерназаров, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Жумақул бобо Нурмуродов, меҳнат фахрийси Шариф Ражабовлар ўзлари бошдан кечирган ҳаётий воқеаларни сўзлаб, бугунги кунга шукроналар айтдилар.

Шунингдек, тадбирдан сўнг 28 та бемор қариялар хонадонига ҳам совға-салом уюштирилди.

Ҳабибулла ҲОШИМОВ,
«Mahalla» мухбири.

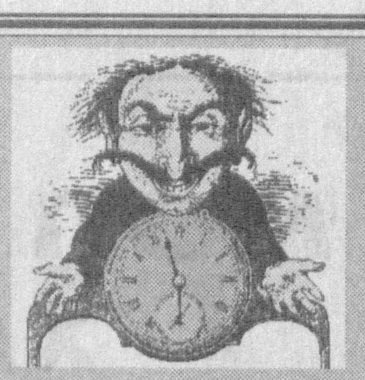

Олам турфа

«ЧАПЛИННИ ТАНИЙСИЗМИ?»

Челябинск трактор заводининг етмиш йиллик юбилейига тайёргарлик кўриш асносида завод архивидан қизиқ бир факт аниқланди.

1932 йили заводда чиқадиган кўп тиражли «Бизнинг трактор» газетасининг жамоаси корхона қоровулларининг сезгирлигини текшири учун қайсидир журналда босилган машҳур актёр Ч.Чаплиннинг суратини рухсатномага ёпиштиришади ва уни қоровулларга кўрсатиб қурилаётган завод территориясига бемалол кириб чиқишади. Газетада «Шоввоз журналистлар» деган сарлавҳа билан фельетон босилгач, бу ҳол оддий ўқувчиларнинг кулгусига сабаб бўлган бўлса, завод раҳбариятини ташвишга солган ва ўша заҳотиёқ қоровуллар ўзгартирилган экан.

ҲИД АВТОМАТДАН КУЧЛИРОҚ

АҚШдаги олийгоҳларнинг бирида ўзидан заҳарли ҳид таратувчи янги қурол ишлаб чиқилди.

У ўзидан атрофга чидаб бўлмайдиган даражада қўланса ҳид тарқатади. Бу иш устида тажриба олиб борган олимлар бир неча йил мобайнида одамларда нафрат уйғотадиган ҳидларни синтез қилиш орқали бу қуролни яратишга муваффақ бўлишди. Бу қуролни яратганларнинг фикрича, ушбу «бомба»дан жанг майдонларида ташқи душманга қарши ва мамлакат ичкарисида бўладиган тартиб бузарликлар, кўча намойишчиларини тарқатишда ишлатилиши мумкин деб, хабар беради Англияда чиқадиган «Сан» газетаси.

ЭПЧИЛЛАР ОИЛАСИ

Британиялик каскадёр Тим Гревс Джеймс Бонд ролини ўйнаган ҳамма киноактёрларга дублёрлик қилган.

Ўттиз йиллик фаолияти давомида у икки юздан ортиқ фильмларда ўта қийин ҳаракатларни моҳирлик билан бажариб, томошабинлар ҳурматини қозонди. Бу фильмлар сирасига «Йўқолган кемани изловчилар», «Терминатор-2»ларни киритиш мумкин. Тим Гревс шунингдек «Эртага ҳеч ким ўлмайди» фильмида ҳамма мураккаб трюкларни саҳналаштирди. У ўзи истаган мартабани эгаллагач, Ингрид Вилчга уйланди, омадни қарангки, унинг рафиқаси ҳам ўзига ўхшаш каскадёр экан. Қизиқ, буларнинг фарзандлари ҳам ота-оналари йўлини танлармикан, деб савол беради Францияда чиқадиган «Пари суар» газетаси.

САКСОН ЁШЛИ КУЁВ

Васильева хуторида яшовчи И.Рогов яқинда саксон ёшни қаршилайди. Шунга қарамай И.Рогов ҳали бардам, ҳаракатлари худди ёш йигитларникидек.

Бу ҳақда унинг ўзи кундалик турмуш тарзини яхши йўлга қўйганлиги, доимо жисмоний меҳнат билан шуғулланганлигини, кунига камида икки марта беш километрдан пиёда юриши канда қилмаганлигини айтади. Кузьмич кавказликлар удумига ҳам қатъий риоя қилиб, ҳар куни унча кучли бўлмаган узум виносидан бир стакан ичишни ҳамда яхши овқатланишни унутмайди. Шундан кейин у тетиклашиб яна жисмоний меҳнат билан машғул бўлади. Ҳамқишлоқлари унинг бевалигини ҳисобга олиб туғилган кунига ажойиб «совға» тайёрлашмоқда. Ўша куни келадиган меҳмонлар ичида қўшни қишлоқлик 57 ёшли сут соғувчи аёл шу уйнинг бекаси бўлишга розилик берди.

Ф.ҒОЙИПОВ тайёрлади.

«Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла»

Республика кўрик-танловининг НИЗОМИ

Кўрик-танлов мақсади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 24 январдаги «Қарияларни қадрлаш йили» Давлат дастури тўғрисидаги қарорининг 1.7-бандига биноан қарияларнинг маҳаллалардаги қадр-қимматини кўтариш, ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронлар, уруш қатнашчилари ва ногиронларига ғамхўрликни кучайтириш, ёш авлодни Она заминни, ундаги жонли ва жонсиз мавжудотларни эъзозлаш руҳида тарбиялаш, маҳаллани ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишларида катта авлод тажрибаларидан фойдаланиш ва уларнинг фаоллигини ошириш.

Кўрик-танлов шартлари

1. Кўрик-танлов 2002 йилдан бошлаб ўтказилади.

2. Кўрик-танлов Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туман (шаҳар) Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла», «Нуроний» ва «Экосан» жамғармаларининг жойлардаги бўлим ва бўлинмалари ҳамда вилоят телерадиокомпанияси ҳамкорлигида ташкил қилинган комиссиялар томонидан ўтказилади.

3. Кўрик-танловда қатнашиш учун маҳалла кенгашлари маҳаллада бу борада олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги маълумотномани туман (шаҳар) комиссиясига тақдим этадилар.

Маълумотнома қуйидагиларни ўз ичига олиши шарт:

- маҳаллада яшовчи қариялар сони ва қарияларни ижтимоий муҳофаза қилиш ва қадрлаш борасида маҳаллада олиб борилаётган ишлар;
- кексаларни эъзозлаш ва қадрлаш борасидаги халқимизга хос асрий анъаналарга риоя қилиш, оилаларда тинчлик ва тотувлик ўрнатиш ва ўсиб келаётган ёш авлод тарбиясида кексалар фаоллигини оширишда маҳалланинг ўрни;
- маҳалла қариялари иштирокида маҳаллада мавжуд бўлган ўрта махсус ўқув юртлари ва мактабгача тарбия муассасаларида турли мавзуларда учрашувлар ташкил қилиш;
- кексаларни ижтимоий муҳофаза қилиш, коммунал-маиший, тиббий ва санаторий-курорт хизматлари кўрсатишни яхшилашга оид чора-тадбирлардаги иштироки;
- ёлғиз кексалар, пенсионерлар, уруш қатнашчилари ва ногиронларига кўрсатилаётган ғамхўрлик ва унинг шакллари;
- қариялар иштирокида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларининг олиб борилиши;
- катталарга ҳурматда, кичикларга иззатда бўлиш борасида маҳаллада ўтказилаётган тадбирлар;
- тарбияси оғир бўлган ёшлар (безорилар, гиёҳванд модда ва спиртли ичимлик истеъмол қилувчилар) орасида қариялар иштирокида тарбиявий ишлар олиб бориш;
- «Наврўз» байрами, Халқ ҳашарлари, Экология ва саломатлик кунлари ҳамда бошқа миллий тадбирларда маҳалланинг иштироки;
- маҳалла идоралари ва гузарларининг санитария, коммунал-маиший талабларга жавоб бериши, Оталар чойхонасининг мавжудлиги ва унинг ҳозирги замон талаби даражасида эканлиги ҳамда кексалар дидига мос тарзда жиҳозланганлиги;
- маҳалла ҳудудини кўкаламзорлаштириш, боғлар яратиш, ариқ ва бошқа сув ҳавзаларини тозалаш ҳамда ободонлаштириш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар;
- сув, электр-энергияси, табиий газ ва бошқа табиий заҳиралардан тежаб-тергаб фойдаланиш борасида соҳа мутахассислари, эколог олимлар, меҳнат фахрийлари билан учрашувлар ташкил қилиш.

4. Кўрик-танловнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар босқичи ғолиблари жойлардаги комиссиялар томонидан аниқланиб, ғолиблар ҳақидаги маълумотномалар, фото ва видеолавҳалар илова қилинган ҳолда, жорий йилнинг 1 ноябрига қадар кўрик-танловни ўтказиш бўйича Республика комиссиясига (700000, Тошкент шаҳар, Мовароуннаҳр кўчаси, 6, Республика «Маҳалла» жамғармаси) юборилиши лозим.

Кўрик-танловни ўтказиш ва ғолибларни аниқлаш тартиби

Кўрик-танлов Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги «Маҳалла», «Нуроний» ва «Экосан» халқаро жамғармаларининг жойлардаги бўлимлари ҳамда вилоят телерадиокомпаниялари вакилларидан иборат комиссиялар томонидан маҳаллалар ўртасида июнь ойидан ноябрь ойигача ташкил қилинади.

Кўрик-танлов 3 босқичда ўтказилади:

1-босқич туман (шаҳар)лараро комиссиялар томонидан 1 июндан 1 сентябргача маҳаллалар орасида ўтказилиб, ҳар бир туман (шаҳар)дан биттадан ғолиб аниқланади ва унинг ҳужжатлари комиссия баённомаси ва ғолибнинг ҳужжатлари тегишли қўшма қарор билан бирга вилоят босқичига тақдим этилади.

2-босқич Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар комиссиялари томонидан 1 сентябрдан 1 октябргача туман (шаҳар)лар орасида ўтказилиб, ҚҚР, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйича ғолиблар аниқланади ва уларнинг ҳужжатлари комиссия Баённомаси ва ғолибнинг ҳужжатлари тегишли қўшма қарор билан бирга республика босқичига тақдим этилади.

3-босқич - якуний босқичда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри комиссиялари томонидан тақдим этилган номзодларни Республика комиссияси ўз йиғилишида кўриб чиқиб, республикада 1-, 2-, ва 3- ўринларга сазовор бўлган «Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла»ларни аниқлайди ва «Маҳалла» ва «Нуроний» жамғармалари, «Ўзтелерадио» компанияси ҳамда «Экосан» Халқаро жамғармаси бошқарувлари тасдиғига киритади.

Кўрик-танлов ғолибларини рағбатлантириш

1. «Кексаларни эъзозловчи намунали маҳалла» Республика кўрик-танлови якуний босқичида 1-, 2-, 3-ўринларни эгаллаган ғолиблар «Маҳалла», «Нуроний» ва «Экосан» жамғармалари ҳамда «Ўзтелерадио» компаниясининг Дипломлари, Фахрий Ёрлиқлари ва эсдалик совринлари билан тақдирланадилар.

2. Якуний - Республика босқичида иштирок этган бошқа маҳаллалар ҳам кўрик-танлов ташкилотчиларининг Дипломлари, Фахрий Ёрлиқлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланадилар.

Ҳикоятда ҳаёт

МОЛ ХАЙРЛИСИ - ҲАЛОЛИДИР

Инсонни инсон қиладиган, унга мазмун ва моҳият бахш этадиган хислат ва фазилатлар хилма-хилдир. Ана шулардан бири - ҳалоллик ва покликдир.

Шариятда нимаики ҳалол деб ҳукм қилинган бўлса, у фойдалидир, ҳаром дейилганлари эса зарарлидир.

Инсоннинг ҳалол ва поклиги, маънавий етуклиги одоб-ахлоқи билан узвий боғлиқдадир. Ахлоқан пок бўлган одам ҳаётда, ўзини бошқача тутади, таъмагирлик қилмайди, меҳнат қилиб нон ейишини ўзи учун шон-шараф деб билади.

Нопоклик, бировлар ҳақига хиёнат қилиш оқибати қандай бўлишига турмушимизда жуда кўп бор гувоҳ бўлганмиз. Шундай бир ҳикоят бор: «Бир хотиннинг биттагина сигири бор эди. Ул хотин жуда фақир бўлиб, сигирининг сути билан кун кўрарди. Ҳар куни икки маҳал сигирини соғиб, сутини сотарди. Аёлнинг феъли ёмон, нафси бузуқ эди. Кўп пул топишни орзу қиларди. Шу сабабли сутга сув қўшиб сотарди. Ойлар, йиллар ўтаверди. Кунлардан бир кун қаттиқ жала қуйиб, сел келди. Ҳамма ёқни сув босди. Дарёлар қирғоғидан тошди. Жўшқин дарёдан кечиб ўтаётиб, сутчи хотиннинг сигири сувда оқиб кетди ва ўлди. Сутчи хотиннинг йиғлайвериб кўзлари шишиб кетди. Онасининг бақириб-чақиришига ачинган ўғли: «Онажон, нега йиғлайсиз? Сизнинг неча йиллар сутга қўшган сувингиз-қатиғингиз суви сел бўлиб сигиримизни оқизиб кетди-ку» ахир, деди.

Молнинг энг хайрлиси, баракалиси - ҳалолидир. Буни эсдан чиқармаслигимиз керак.

**Зоҳид ҒОФУРОВ,
Бекзод ВОҲОБОВ.**

Айиқчам ухлаб қолибдими?

ФУТБОЛ ЖАМОАНГИЗ УЧУН

«Маҳалла» хайрия жамғармаси қошидаги «**Маҳалла мурувват**и» корхонаси болалар футбол жамоалари учун футбол кийимлари реализация қилади.

Мурожаат учун телефонлар: 139-05-25; 47-83-03.

Дарддан йироқ бўлинг

САЛЬМОНЕЛЛЕЗ

Ундан асосан ёз ойларида, иссиқ кунларда эҳтиёт бўлиш зарур.

Касаллик авжга чиққанда бемор титраб-қақшайди, тана ҳарорати баланд бўлади, кетма-кет қусади, мушаклари тортишади, овози бўғилиб қолади.

Сальмонеллезлар шартли-потоген сальмонеллалар келтириб чиқарадиган касаллик бўлиб, ичак ишининг бузилиши ва токсикоз (заҳарланиш) билан кечади.

Сальмонеллалар асосан ичакларни зарарлаб, қонга ўтади, баъзан ўпка ва сийдикда, хуллас ажратиш тизимларида ҳам топилади.

Сальмонеллез билан касалланганларнинг аксариятида дард меъда-ичак ишининг бузилиши билан кечади. Касаллик одамда ҳеч қандай аломатларсиз кечиши ҳам мумкин.

Шу касалликка учраган одамлар ва ҳайвонлар касалликни тарқатувчи ҳисобланади. Касаллик асосан қишлоқ хўжалик ҳайвонлари ва уйдаги паррандалардан уларнинг сути, гўшти, тухумини истеъмол қилганда ўтади. Сальмонеллалар сув ва озиқ-овқат маҳсулотлари орқали ҳам юқиши мумкин. Касаллик деярли 60-70 фоиз ҳолларда гўшт маҳсулотларидан юқади. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, сальмонеллалар тушган маҳсулотларнинг ранги ҳам, ҳиди ҳам ўзгармайди.

Озиқ-овқат маҳсулотларини қовурганда, пиширганда пишириш муддатига қараб, сальмонеллалар бутунлай ўлиб кетади ёки сони камаяди. Янги пиширилган овқат сальмонеллаларнинг юқиши жиҳатидан хавфли бўлмайди, лекин пишган овқатни узоқ вақт сақланганда уларда сальмонеллалар кўпайиб, соғлиқ учун хавф туғдириши мумкин. Касаллик бирданига бошланади, оғир-енгиллиги одамнинг организми хусусиятлари, қувватига қараб ҳар хил бўлади.

Касаллик енгил кечганда даставвал беморнинг аҳволи унча ёмон бўлмайди, тана ҳарорати ҳам жойида бўлади, фақат қорни оғрийди, шиллиқ аралаш ичи кетади. Касаллик аста-секин авж ола бошлайди. Беморнинг ҳарорати 38-40 даражада бўлади, ҳоли қуриб, тўш ости соҳаси оғрийди, оёқларининг томири тортишади, сувсизланиш белгилари пайдо бўлади. Касаллик авжга чиққанда бемор титраб-қақшайди, тана ҳарорати баланд бўлади, кетма-кет қусади, мушаклари тортишади, овози бўғилиб қолади. Тўқималар кислородга тўйинмай қолади, буйраги зарарланади. Заҳарланиш баъзан шу даражага етадики, одам ҳушидан кетиб қолиши мумкин. Ҳар қандай ҳолатда, касаллик хоҳ енгил, хоҳ оғир кечишидан қатъий назар зудлик билан шифокор чақириш, унинг буюрганларига пухта амал қилиб, тўла-тўкис даволаниш керак.

**Д.ШАМСИЕВ,
Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани санитария врачи;
М.БУЗУРХОНОВ,
эпидемиолог-шифокор.**

Мунажжимлар башорати

ҚЎЙ (21.03-21.04)
Шу кунларда ҳеч кимга ҳеч қандай ваъда бермай туринг. Ғашга тегадиган даражада ортиқча эътиборга дуч келасиз. Узоқ сафарларни, муҳим ишларни кейинроққа қолдиринг.

СИГИР(22.04 20.05)
Шу кунларда жуда қизиққонсиз. Истак ва хоҳишларингизни бироз жиловлаб туришга тўғри келади. Мақтовларга ҳам, танқидга ҳам хотиржам муносабатда бўлинг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05-21.06)
Молиявий ишларингиз бироз оқсаб қолиши мумкин. Ортиқча ишонувчанлик ва сахийликдан ўзингизни тийинг. Ҳафтани осойишта ўтказишга ҳаракат қилинг.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)
Майда-чуйда, ғийбат гаплар қуршовида қолишингиз мумкин. Бу ҳолатга қарши курашиб ўтирмай, қувватингизни амалий ишларга сарфланг.

АРСЛОН (23.07-22.08)
Шу кунларда мақтанчоқлигингиз туфайли ноқулай вазиятда қолишингиз мумкин. Албатта, ҳар қандай мақтовга лойиқ инсонсиз, лекин буни бошқалардан эшитиш янада ёқимли.

ПАРИЗОД(23.08-22.09)
Шу кунларда бошлаган ишларингиз узоққа чўзилиши мумкин. Жуда фойдали бўлиб туюлган таклиф ҳар доим ҳам шундай бўлиб чиқмайди.

ТАРОЗУ (23.09-22.10)
Бугунги муаммоларга қандай ёндошишингиз келгусидаги режаларингизнинг амалга ошишига катта таъсир кўрсатади. Молиявий масалада мутахассис маслаҳатига қулоқ тутинг.

ЧАЁН (23.10-22.11)
Оилада ҳам, ишда ва дўстлар даврасида ҳам ўзингизни оғир-босиқ тутишга ҳаракат қилинг. Шу кунларда ўта қизиққонсиз, асабингизни авайланг.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)
Раҳбарият билан қандай муносабатда бўлишингиз келгусидаги ютуқ муаммоларингизнинг қай даражада бўлишини белгилайди. Бошлиғингизга бироз тилёғламалик қилсангиз ҳам бўлади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12-19.01)
Ишқ, фарзандлар, ижод - буларга алоҳида эътибор билан қарашингиз даркор. Айниқса, шу кунларда. Чунки бир пайтдаги хатоларингиз юзага чиқиб қолиши эҳтимоли бор.

ҚОВҒА (20.01-18.02)
Бутун эътиборингизни, барча маблағингизни оилангизга сарфлаш вақти етди. Оила аъзоларингизга нисбатан бурчли бўлинг, ушбу ҳафтада бунинг айни вақти.

БАЛИҚ (19.02-20.03)
Касб маҳоратингизни кўрсатиш учун шу кунлар жуда қулай. Соғлиғингиз билан боғлиқ муаммоларни ҳал этсангиз, имконингиз янада ортади.

Жанубий Корея ва Японияда 32 кучли терма жамоа XVII жаҳон чемпионатининг дастлабки босқичи иккинчи тур учрашувларини ўтказишди. Кеча эса учинчи турнинг дастлабки ўйинлари ҳам бўлиб ўтди.

"Mahalla"нинг футбол гузари

ҒАЛВИР СУВДАН КЎТАРИЛАДИГАН ПАЙТ

Жаҳон ва Европа чемпиони Франция терма жамоаси уч турда бирорта ҳам гол кирита олмади. Ҳатоки учинчи турда ўйинга тушган Зидан ҳам ўз жамоасини қутқара олмади.

Испания хотиржамлик билан ғалабаларга эришмоқда. Бразилияликлар Хитой термасини 4-0 ҳисобида енгганидан кейин сал хотиржам нафас олди. Ҳар икки терма жамоа ним чорак финални бир ўйин олдиноқ нақд қилиб қўйишди.

Аввалги турда "масхарабозлик" қилган Ривалдо эса 11 500 швейцария франки миқдорида жарима тўлайдиган бўлди ва "энди бундай қилмасликка" сўз берди.

Қитъадошларимиз Хитой термаси ҳам, Саудия Арабистони ҳам ҳар икки ўйинда мағлубият аламини тотишга мажбур бўлишди. Уларнинг нимчорак финалда ўйинни давом эттириши учун умид йўқолди.

Япония жаҳон чемпионатлари финал босқичларида ўзининг илк ғалабасини Россия терма командаси билан ўйинда қўлга киритди. Инамото дарвозага киритган тўп муҳим уч очкони кунчиқар мамлакат футболчиларига олиб берди. Аммо Тунис футболчиларининг Бельгия билан ўйинда ҳужумкор футбол намойиш қилиши, дурангга эришиши бу гуруҳда ҳам нимчорак финалга ким йўлланма олишини фақат сўнгги учинчи тур ҳал қилишини билдирди.

Аслини олганда, бу сафар жаҳон чемпионатида барча учрашувлар муросасиз руҳда ўтаётгани таҳсинга сазовор. Авваллари кучсиз ҳисобланган терма командалар номдор рақибларидан чўчимай ҳаракат қилишмоқда.

АҚШ терма командаси Португалияни енгганида кўпчилик буни ҳам тасодиф деб атаган эди. Лекин чемпионат мезбонларидан бири Жанубия Корея терма командаси америкаликлар билан баҳсда аранг дурангга эришганидан сўнг бу гуруҳдан курашни ким давом эттириши ҳам учинчи тургача ноаниқ бўлиб қолди. Чунки Португалия Польшани йирик 4-0 ҳисобида доғда қолдирди. Охирги ўйинда кеча устозлари ярим асрлик тўйини ана шу ғалаба билан нишонлаган португаллар корейслар билан учрашишади. Ғолиб мусобақани давом эттиради.

Испанияликларнинг қувончи чексиз

Афсуски, чемпионатда кўпчиликни ранжитаётган ҳоллар ҳам мавжуд. Бу биринчи навбатда, ҳакамлар фаолияти билан боғлиқ. Улар йўл қўяётган хатолар Италия, Туркия, Россия терма жамоаларига қимматга тушмаса эди.

Жаҳон чемпионатининг бутун дунё аҳли диққат марказида эканини эса интернетда ФИФАнинг махсус саҳифасига ташриф буюрган муштарийлар сони янги жаҳон рекорди экани ҳам исботламоқда. 7 июнь куни жаҳон чемпионати саҳифасига 106 736 781 ташриф қайд этилган. 6 июнь куни эса яна бир рекорд янгиланган эди: Корея ва Японияда баҳслар бошлангандан буён сайтта ташриф буюрганлар сони 464 183 919 га етди. Аввалги рекорд - 350 000 000 - Солт-Лейк-Ситида ўтказилган қишки олимпиада сайтига тегишли эди. Шу ўринда жаҳон чемпионати бошланганига энди ўн кундан ошганига эътиборни қаратиш ўринли деб ўйлаймиз.

Кеча бўлган икки гуруҳдаги сўнгги ҳал қилувчи учинчи тур учрашувларида "А" гуруҳида Франция – Дания 0:2, Уругвай – Сенегал 3:3, "Е" гуруҳида Германия – Камерун 2:0, Саудия Арабистони – Ирландия 0:3 ҳисоблари қайд этилди.

Ушбу баҳслар натижасига кўра, нимчорак финалга қуйидаги жамоалар йўлланмани қўлга киритишди: Дания, Сенегал, Германия, Ирландия.

Мирзаҳаким ТЎХТАМИРЗАЕВ.

Дам олувчилар сайилга келишди... ва кетишди. А.Хакимов чизган.

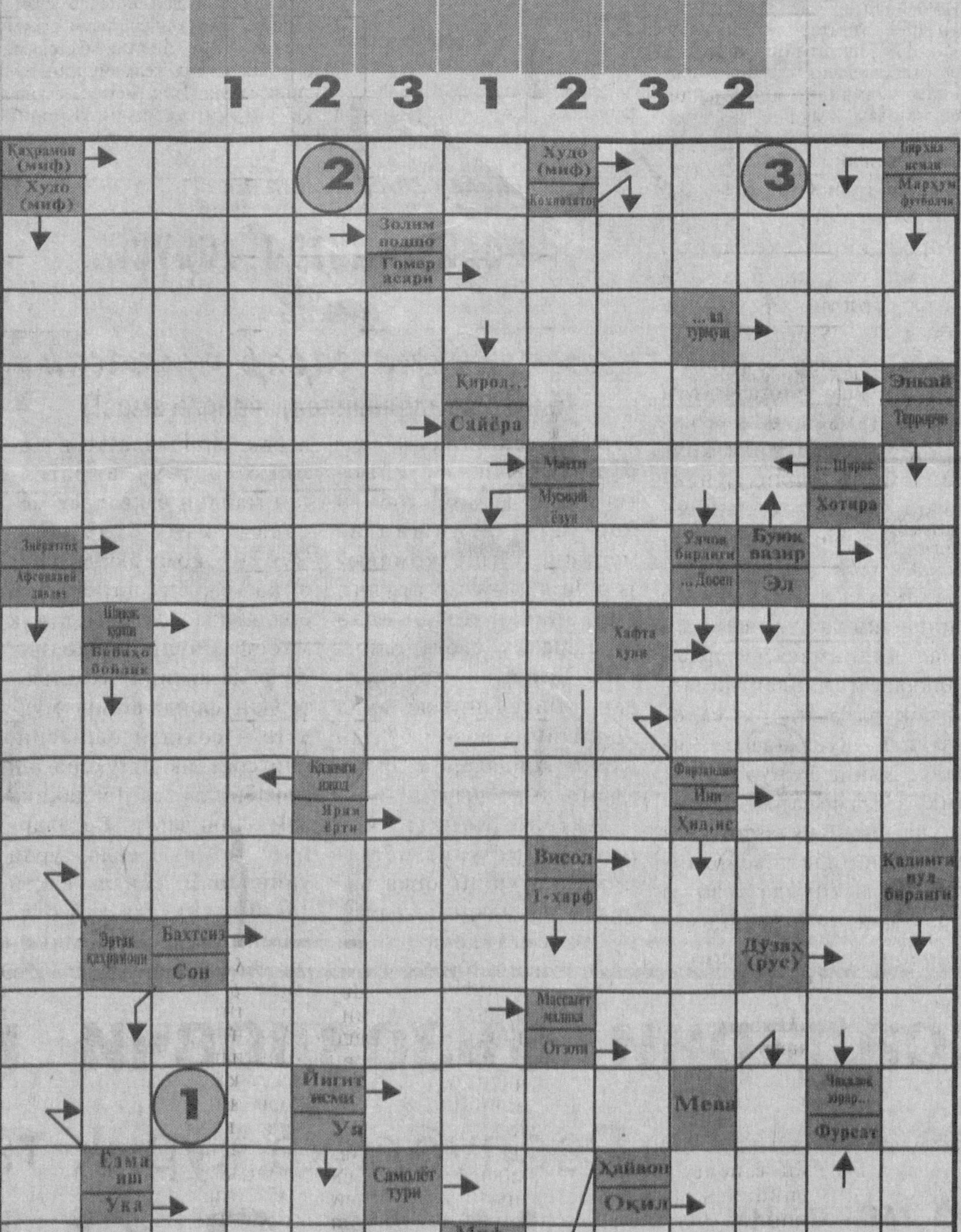
Гулбаҳор АЗИМОВА тайёрлади.

16 июнь — Тиббиёт ходимлари куни

БОЙСУН ТУМАНИ МАРКАЗИЙ ШИФОХОНАСИ жамоаси

Юртимиз шифокорларини касб байрамлари билан қизғин қутлайди

Эълон

Республика «Маҳалла» жамғармаси қошидаги «Маҳалла Зиёси» ўқув-услубий маркази барча хоҳловчиларни Бухгальтерлик, Инглиз тили, Компьютер (offece word 2000, excel 2000) ихтисосликлари бўйича ўқув курсларига таклиф этади.

Манзил: Тошкент шаҳри. Мовароуннаҳр кўчаси, 6-уй, 4-қават, 24-хона. Телефон: 139-05-61; 136-37-66.

MAHALLA

Бош муҳаррир: **Чори ЛАТИПОВ**

Таҳрир ҳайъати:
Аъзам ҒАДОЙБОЕВ, Акмал САИДОВ, Ниғматилла АБДУЛЛАЕВ, Бобур АЛИМОВ, Эркин БОҚИБОЕВ, Расул РАҲМОНОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Раҳмон ҚЎЧҚОР, Баҳтиёр РИЗАЕВ, Шуҳрат РИЗАЕВ, Шавкат ЎРАЗАЕВ, Таъназберди ҚУРБОНОВ, Эркин ҒУЛОМОВ.

Масъул котиб: Аслиддин БЎРИЕВ
Саҳифаловчи: Зокир Бакиров
Навбатчи: Мавлуда ҚОСИМОВА

Газета таҳририят компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди. А-2, 2 босма тобоқ.
Буюртма Г-526

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Топширилди–